

ISSN 2519-4372

НАУКОВИЙ
ВІСНИК

ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Рік заснування 1996

Випуск 802

Економіка

Збірник наукових праць

Чернівці
Чернівецький національний університет
2018

Науковий вісник Чернівецького університету : Збірник наук. праць. Вип. 802. Економіка. – Чернівці : ЧНУ, 2018. – 142 с.

Naukovy Visnyk Chernivetskoho universitetu : Zbirnyk Naukovykh prats. Vyp. 802. Ekonomika. – Chernivtsi : Chernivtsi National University, 2018. – 142s.

У випуску висвітлюються різноманітні аспекти функціонування світової та регіональної економіки, реалізації міжнародних економічних відносин, управління національним господарством, економічної теорії та історії економічної думки. Випуск надруковано в рамках проведення IV Міжнародної Шумпетерівської конференції «Наукова спадщина Йозефа Аліза Шумпетера та сучасність: погляд із минулого в майбутнє» (03-04 жовтня 2018 року, Чернівці).

Для науковців, фахівців-практиків, викладачів навчальних закладів, аспірантів, студентів – усіх, кого цікавлять теоретичні та прикладні аспекти економічних досліджень.

This issue presents various aspects of the world and regional economy functioning, implementation of international economic relations, national economy governance, economic theory and history of economic thoughts. Issue published within the framework of the IV International Schumpeterian Conference "Joseph Alois Schumpeter's Scientific Heritage and Modernity: A View from the Past into the Future" (October 03-04, 2018, Chernivtsi).

It can be used by scientific employees, practitioners, teachers of institutions of higher and secondary specialized education, students. This issue is intended for all who are interested in theoretical and applied aspects of economic research.

Голова редакційної колегії

Нікіфоров Петро Опанасович, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Заступник голови редакційної колегії

Лопатинський Юрій Михайлович, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства та управління персоналом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Відповідальний секретар

Саєнко Олександр Сергійович, к.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Члени редакційної колегії

Білокурський Руслан Романович, к.е.н., доцент (Чернівці); Бородіна Олена Миколаївна, д.е.н., професор, член-кореспондент НАН (Київ); Буднікевич Ірина Михайлівна, д.е.н., професор (Чернівці); Верстяк Андрій Васильович, к.е.н., доцент (Чернівці); Галушка Зоя Іванівна, д.е.н., професор (Чернівці); Григорків Василь Степанович, д.ф.-м.н., професор (Чернівці); Грунтковський Володимир Юрійович, к.е.н., асистент (Чернівці); Запужляк Володимир Михайлович, к.е.н., доцент, (Чернівці); Ковальчук Тетяна Миколаївна, д.е.н., професор (Чернівці); Швець Наталія Романівна, д.е.н., професор (Київ); Шилепницький Павло Іванович, д.е.н., професор (Чернівці); Шинкарук Лідія Василівна, д.е.н., професор, член-кореспондент НАН (Київ).

Закордонні члени редакційної колегії

Квятковський Євгеніуш, доктор філософії, професор, (Лодзь, Польща); Мачеріншкіне Ірена, доктор наук, професор (Вільнюс, Литва); Настасе Кармен, доктор філософії, професор (Сучава, Румунія); Сандал Ян-Урбан, доктор філософії (Осло, Норвегія); Сорін Габріел Антон (Ясси, Румунія); Срока Влодзімер, доктор наук, професор (Домброва-Гурнічі, Польща).

Загальнодержавне видання

Внесено до Переліку наукових фахових видань України
згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 820 від 11.07.2016 р.

Свідоцтво Міністерства у справах преси та інформації України СеріяКВ № 2158 від 21.08.1996

Рекомендовано до друку вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Адреса редакційної колегії

Економічний факультет, вул. Кафедральна, 2, Чернівці, 58012, тел. (0372) 52-48-07

Веб-сторінка: <http://www.econom.chnu.edu.ua>

E-mail: visnyk.econ@chnu.edu.ua

УДК 658.15(477.87)(045)
JEL Classification: G 310

© Вахович І.М., Нестерова С.В., 2018

irina-vaxovitch@lntu.edu.ua, s.nesterova@mail.msu.edu.ua

Луцький національний технічний університет, Луцьк
Мукачівський державний університет, Мукачеве

ПРИБУТОК ЯК СКЛАДОВА ОЦІНКИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ, СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ РЕГІОНУ

Досліджено роль показників фінансового результату у процесі оцінки капіталізації суб'єктів господарювання регіону. На прикладі показників діяльності підприємств Закарпатської області обґрунтовано, що недоцільно використовувати валовий прибуток у якості індикатора ефективності та критерія збільшення капіталізації. Запропоновано змінити методологію розрахунку валового прибутку шляхом виключення з собівартості реалізованої продукції величини амортизаційних нарахувань. Підкреслено роль в оцінці капіталізації суб'єктів господарювання регіону маржинального прибутку.

Ключові слова: капіталізація, фінансовий результат, валовий прибуток, маржинальний прибуток

Постановка проблеми. На рівні регіону доступність фінансових ресурсів є основою успішної діяльності як реального сектора економіки, так і фінансових інституцій. Одним з таких ресурсів є прибуток, який відіграє значну роль в процесі капіталізації суб'єктів господарювання, нагромадження їхнього власного капіталу, що, своєю чергою, є запорукою забезпечення фінансової безпеки регіону та країни в цілому. Капіталізація на різних щаблях економіки виступає одним з найважливіших індикаторів сталості її розвитку, а відтак оцінка рівня капіталізації стає одним з важливих завдань управління різними економічними системами. І в цьому контексті важливим є добір показників, що можуть бути використані для діагностики рівня регіональної капіталізації суб'єктів господарювання. Одним з таких показників є прибуток. Зважаючи на декілька шаблів формування прибутку, вважаємо за необхідне розглянути доцільність застосування окремих компонентів прибутку в контексті оцінки капіталізації.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питання оцінки вартості та капіталізації підприємств активно дискутуються ще з другої половини ХХ століття, українська наукова школа з даного питання представлена дослідженнями І.О. Бланка, Н.Ю. Брюховецької, М.А. Козоріз, О.О. Орлова, Н.В. Шевченко, та ін. В цих дослідженнях всебічно розглядаються системні аспекти капіталізації, її сутнісні ознаки, дефініціальні відмінності, та зроблений акцент на концептуальні характеристики. Прикладні ж аспекти виміру рівня капіталізації потребують подальшого розгляду. Одним з таких аспектів є вибір показників-індикаторів, зокрема прибутку, і тут слід відмітити певні розбіжності у трактуванні цієї категорії. Питання дефініції

складових прибутку активно обговорюється в колі представників вітчизняної та зарубіжної школи фінансового аналізу. В роботах вітчизняних науковців характеризуються його види, значення для ідентифікації успішності підприємницької діяльності, приросту власного капіталу, капіталізації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Величина фінансового результату, отриманого в процесі діяльності суб'єкта господарювання регіону, безумовно, є одним з ключових індикаторів рівня його капіталізації, оскільки формує значну частину приросту як доданої вартості, так і власного капіталу. Звичайно, що мова йде, передусім, про чистий прибуток, що залишається на розвиток підприємства, «капіталізується». Управління величиною чистого прибутку стає ключовим управлінським вектором, особливо в контексті обговорення податку на виведений капітал. І для підтримки заданого вектору є важливим контролювати величини складових чистого прибутку на етапі його формування. І тут слід відмітити, що така складова, як валовий прибуток вважається одним з індикаторів успішності діяльності підприємства, і часто розглядається як фактор, що здатний збільшити приріст власного капіталу підприємств. Проте проведені нами дослідження дають підстави стверджувати, що прийняте в регламентуючих документах визначення величини валового прибутку позбавлене ознаки доречності, особливо в контексті оцінювання капіталізації суб'єктів господарювання регіону.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є аналіз сутності складових фінансового результату суб'єктів господарювання регіону з точки зору їх придатності для оцінювання капіталізації та

обґрунтування необхідності зміни методології розрахунку валового прибутку з метою набуття ним аналітичного змісту.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи ринкову капіталізацію акціонерних товариств (а корпоративний сектор економіки цілком може виступати у ролі провідника інтересів суб'єктів господарювання інших форма власності), Шевченко Н.В. в роботі [1] зазначає, що до головних характеристик капіталізації належить збільшення власного капіталу через заохочення отримання найбільшого прибутку власником інвестицій. Брюховецька Н.Ю. вказує, що одне з трактувань капіталізації полягає у переведенні знов сформованих прибутків (або певної їхньої частини) у капітал [2, с. 224]. При цьому не можна не погодитись з думкою Козоріз М.А., що капіталізація підприємств – це процес стратегічного характеру, адже «високий рівень капіталізації підприємств це не лише мета їх власників, але й завдання державної економічної політики, оскільки висока капіталізація підприємств забезпечує високу капіталізацію економіки в цілому» [3, с. 112].

Результати фінансового аналізу є підґрунтям, на якому формуються управлінські рішення, спрямовані на забезпечення тривалого успішного функціонування суб'єкта господарювання в

умовах мінливого економічного середовища, в тому числі в частині прийняття рішень стосовно розміру частки прибутку, що капіталізується.

Саме тому методи, прийоми та показники, що використовуються у процесі аналізу та відображаються у фінансовій звітності, повинні відповідати вимозі доцільності [4]. Проте, окремі показники, на наш погляд, цьому не відповідають.

Одним з таких показників є валовий прибуток. У фінансовій звітності він є результатом зменшення чистого доходу від реалізації на собівартість реалізованої продукції, і пропонується до використання як проміжний показник ефективності діяльності. Так, може бути розрахована валова рентабельність, рентабельність виробничих витрат тощо. На наш погляд, це не доцільно: як показує практика, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати на багатьох підприємствах становлять немалі суми, і нехтувати ними при обчислення так званої «валової рентабельності» економічно невиправдано. Нами зроблено вибірку з підприємств Закарпатської обл. (табл. 1), дані якої підтверджують, що, не зважаючи на позитивні результати валової рентабельності реалізації, кінцевий фінансовий результат діяльності негативний.

Таблиця 1

Показники результативності діяльності окремих підприємств Закарпатської обл. у 2017 р.

Суб'єкт господарювання	Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	Валовий прибуток, тис. грн.	Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	Амортизація, тис. грн.	Грошовий потік (прибуток + амортизація), тис. грн.	Валова рентабельність реалізації, %	Результат операційної діяльності
ПрАТ "Флекстронікс Сервіс Уа"	29501	4101	-17495	250	-17245	14%	збиток
ПрАТ "Новоселицький кар'єр"	1035	417	-49	95	46	40%	збиток
ПАТ "Мукачівська трикотажна фабрика "Мрія"	23490	5761	-18568	578	-17990	25%	збиток
ПрАТ "Гроно-текс"	80704	3759	-9655	3930	-5725	5%	збиток
ПАТ "Кондитерська фабрика А.В.К. м. Мукачево"	683	384	-329	173	-156	56%	збиток
ПрАТ "Сортнасіннявоч"	421	249	-93	33	-60	59%	збиток
ПрАТ "Іршавська міжгосподарська пересувна колона"	138	24	-168	22	-146	17%	збиток
ПрАТ "Мукачівський завод залізобетонних виробів і конструкцій"	22719	1483	-1292	144	-1148	7%	збиток
ПАТ "Закарпатнафтопродукт-Мукачево"	22023	19921	-18043	159375	141332	90%	збиток

Джерело: за даними сайту smida.gov.ua

Як показують розрахунки, попри прийнятні значення валової рентабельності (середня величина близько 27%), операційна діяльність кожного підприємства була збитковою, що є негативним чинником як для їхньої капіталізації, так і для розвитку регіону в цілому. Це підтверджують і дані Головного управління статистики у Закарпатській області: частка збиткових підприємств області у 2017 році становила 23,9%, сума збитків склала 2471,3 млн. грн. Найбільших обсягів збитків зазнали підприємства промисловості – 67,4% від загальної суми збитків у цілому по області. За видами промислової діяльності найбільші суми збитків допущені підприємствами переробної промисловості – 58,2%. Незважаючи на те, що 76,1% підприємств області були прибутковими, величина отриманого прибутку у сумі 2183,2 млн. грн. не змогла перекрити збитки, і в кінцевому підсумку за 2017 р. фінансовий результат підприємств області був негативним, сукупний збиток становив 288,2 млн. грн.

Повернемося до методології розрахунку валового прибутку. Ані для просторового аналізу, ані для трендового даний показник у регламентованому варіанті розрахунку змістовного навантаження не несе. При цьому займає місце у звітності, порушуючи принцип доречності, відволікаючи увагу аналітика. На перший погляд, можна було б наполягати на виключенні даного показника із звітності, але варто подивитись на нього дещо з іншого боку, в контексті інших складових прибутку підприємства.

В роботі [5] наведено, на нашу думку, найбільш повну класифікацію видів прибутку за різноманітними ознаками. Не залишено поза увагою і величину валового прибутку, його розглянуто у складі елементів, що формують прибуток за різними ступенями «очищення» доходів від витрат поруч з маржинальним і чистим прибутком. Валовий прибуток визначається як сума чистого доходу від операційної діяльності за мінусом всіх операційних витрат [5, с.46]. Це протирічить унормованому стандартам фінансової звітності алгоритму, за яким адміністративні витрати і витрати на збут відносяться до операційних, але формуються після визначення валового прибутку. Але ж і прийняти сторону стандарту також не погоджуємось через те, що трактування валового прибутку як величини доходів, очищеної від всіх витрат, поширене серед нормативної та довідникової літератури, що знаходиться у вільному доступі у всесвітній мережі. Саме такі джерела отримання інформації про сутність того чи іншого економічного

показника використовуватимуть переважно пересічні користувачі фінансової звітності. Саме так буде сприйматися позитивна величина валового прибутку у контексті оцінки капіталізації суб'єктів господарювання регіону.

Разом з тим, у фінансовій звітності відсутній інший показник, який є необхідним для визначення взаємозв'язку між показниками структури витрат собівартості продукції, обсягу виробництва та прибутку. На доцільність його використання у процесі оцінки капіталізації суб'єктів господарювання регіону мова йде у дослідженнях багатьох науковців. Мова йде про так званий маржинальний прибуток. Сутність та значення маржинального прибутку нами було розглянуто у роботі [6], а його аналітична платформа висвітлена у дослідженнях О. Орлова та Є. Рясних [7]. Використання маржинального прибутку на основі методики, запропонованої вченими, дозволяє застосовувати потужний інструментарій управління і оптимізації витрат, планування прибутку, що дасть можливість з високою вірогідністю прогнозувати рівень капіталізації суб'єктів господарювання регіону.

Поширеним в наукових та прикладних працях вчених та фахівців є ототожнення маржинального прибутку з валовим маржинальним прибутком, валовою маржею, що нашою хує на ідею про необхідність застосування такого самого алгоритму розрахунку і для валового прибутку.

Отже, не варто розділяти валовий та маржинальний прибуток при оцінці рівня капіталізації суб'єктів господарювання регіону, і розуміти під цим показником фінансовий результат, що формується шляхом віднімання від отриманих доходів, генерованих під час операційної діяльності, змінних витрат. Слід мати на увазі, що це дещо суперечить стандартам бухгалтерського обліку, оскільки під змінними розуміють витрати, які можна прямо віднести на собівартість продукції, в тому числі і амортизацію виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом продукції [8]. Але ж з економічної точки зору величина нарахованого зносу залежить від обраного методу, чотири з яких величину щорічної амортизації співвідносять з первісною вартістю, і лише виробничий метод базується на врахуванні обсягу випущеної продукції. Проведене нами дослідження на прикладі підприємств Закарпатської обл. показало, що у 2017 р. жодний суб'єкт господарювання не застосовував виробничий метод нарахування зносу необоротних активів.

При цьому не слід забувати про те, що амортизація є надпотужним джерелом формування грошового потоку, який, в свою чергу, є суттєвим для збільшення капіталізації суб'єкта господарювання. Як зазначає у роботі Козоріз М.А.[3], використання комбінації різних управлінських заходів, одним з яких є підвищення ефективності амортизаційної політики, підвищує ймовірність вагомого зростання капіталізації підприємств.

Якщо ж проаналізувати дані з вибірки суб'єктів господарювання Закарпатської обл. (табл. 1), то можна зробити висновок, що попри збиткову операційну діяльність, такий потужний ресурс формування грошового потоку як амортизація, підприємствами регіону практично не використовується. Лише ПрАТ «Гроно-текс» та ПАТ «Закарпатнафтопродукт-Мукачєво» можуть розраховувати на вагомі суми (3930 та 159375 тис. грн.), і лише ПАТ «Закарпатнафтопродукт-Мукачєво» та ПрАТ «Новоселицький кар'єр» змогли за рахунок амортизації згенерувати додатній грошовий потік від операційної діяльності.

Висновки. Зростання капіталізації суб'єктів господарювання, є, безперечно, стратегічним завданням менеджменту на всіх ланках економічної системи: мікро-, мезо- та макрорівні. Для забезпечення такого зростання є важливим концентрувати увагу на ключових показниках менеджменту, а для цього необхідно правильно використовувати інструменти фінансового

аналізу, одним з принципів якого є доречність. Дотримання цього принципу вимагає, щоб всі показники, які розраховуються у процесі аналітичної роботи, були інформативними та корисними для прийняття управлінських рішень. Особливо актуальним завданням виваженого вибору показників стає при оцінці капіталізації суб'єктів господарювання регіону. Оскільки одним з потужних джерел зростання вартості капіталу є прибуток, важливо усвідомлювати, що його значення на кожному етапі формування залежить від обраної (затвердженої) методології. Величина валового прибутку, обчислювана у відповідності до прийнятих стандартів фінансового обліку, не відповідає вимозі доречності через включення до складу собівартості реалізованої продукції амортизації. При врахуванні у собівартості лише тих витрат, що змінюються пропорційно обсягу виробництва та реалізації, валовий прибуток отримав би зовсім інше змістовне навантаження, яке б наблизило його до величини валового маржинального прибутку. Це дозволило б ефективно використовувати його в управлінському обліку, фінансовому аналізі. В контексті оцінки капіталізації суб'єктів господарювання принцип доречності інформації особливо актуалізується, оскільки від цього залежать стратегічні рішення інвесторів, результатом яких є сталий розвиток регіону, і країни в цілому.

Список літератури

1. Шевченко Н.В. Ринкова капіталізація акціонерних товариств: сутність, функції та проблеми управління / Н.В. Шевченко // Економіка та держава. – 2011. – № 9. – С.22-24.
2. Брюховецька Н.Ю. Підходи до визначення капіталізації підприємств, Наукові праці ДонТУ. Серія економічна. – 2007. – Випуск 31-1. – С.224-228.
3. Козоріз М.А. Обґрунтування напрямів підвищення капіталізації інноваційно активних підприємств України / М.А. Козоріз, Л.Я. Бенюк // Регіональна економіка. – 2009. – №1. – С.106-113.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: документ з0336-13, поточна редакція від 14.03.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/ed20180317/paran17>.

5. Бланк И.А. Управление прибылью/ И.А. Бланк. – 2-е изд., расш. и доп. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. – 752 с.
6. Нестерова С. Використання маржинального аналізу в процесі прийняття оперативних управлінських рішень/ С.В.Нестерова, Д. Д. Сурмай // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2010. №8 (3). – С.147-153.
7. Орлов О. А. Маржинальная прибыль в экономических расчетах/ О. А. Орлов, Е. Г. Рясных// изд. 2-е, переработ. и дополн. –К.: Освіта України, 2011. – 192 с.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: документ з0027-00, остання редакція від 09.08.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

References

1. Shevchenko, N.V. (2011) *Rynkova kapitalizatsiia aktsionernykh tovarystv: sutnist, funktsii ta problemy upravlinnia* [Market capitalization of joint-

- stock companies: nature, function and the problem of control], *Ekonomika ta derzhava*, vol. 9, pp. 22-24.
2. Briukhovetska, N.Yu.(2007) *Pidkhody do vyznachennia kapitalizatsii pidpriemstv* [Approaches to

definition of the enterprises capitalization], Naukovi pratsi DonTU. Serii ekonomichna, vol. 31-1, pp. 224-228.

3. Kozoriz, M.A. and Benovska, L.Ya. (2009) *Obgruntuvannia napriamiv pidvyshchennia kapitalizatsii innovatsiino aktyvnykh pidpriemstv Ukrainy [Establishing of the directions of capitalization increase of innovative-active enterprises from Ukraine]*, Rehionalna ekonomika, vol 1, pp. 106-113.

4. *Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti" [National accounting standard "General requirements to accounting"]*, Retrived from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/ed20180317/paran17>.

5. Blank, I.A. (2002) *Upravlenie prybylyu [Management of profit]*, Kyiv: Nika-Tsent, El'ga, P. 752.

6. Nesterova, S. and Surmai D. D. (2010) *Vykorystannia marzhynalnoho analizu v protsesi pryiniattia operatyvnykh upravlynskykh rishen [Using of the marginal analysis in the course of accepting of operative administrative decisions]*, Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu, vol 8(3), pp.147-153.

7. Orlov, O. A. and Ryasnykh, E. G. (2011) *Marzhinal'naya prybyl' v ekonomicheskikh raschetakh [Margin profit in economical calculations]*, Kyiv, Osvita Ukraini, P.192.

8. *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 16 «Vytraty» [Accounting standard "Expense"]*, Retrived from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

Аннотация

Ірина Вахович, Светлана Нестерова

ПРИБЫЛЬ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ОЦЕНКИ КАПИТАЛИЗАЦИИ СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ РЕГИОНА

Исследована роль показателей прибыли в процессе оценки капитализации субъектов хозяйствования региона. На примере показателей деятельности предприятий Закарпатской обл. обосновано, что нецелесообразно использовать валовую прибыль в качестве индикатора эффективности и критерия увеличения капитализации. Предложено изменить методологию расчета валовой прибыли путем исключения из себестоимости реализованной продукции величины амортизационных начислений. Подчеркнута роль в оценке капитализации субъектов хозяйствования региона маржинальной прибыли.

Ключевые слова: капитализация, финансовый результат, валовая прибыль, маржинальная прибыль.

Summary

Iryna Vahovitch, Svitlana Nesterova

PROFIT AS THE COMPONENT OF THE EVALUATION OF CAPITALIZATION OF REGION ENTERPRISES

In article the role of ratings of the profits during the evaluation of capitalization of region enterprises is considered. Article purpose is analysis of entities of financial result components of the enterprise from the positions of their conformity to the evaluation of additions of its own capital. It is justified that capitalization of region region enterprises is capable to create conditions for growth of economical country wellness as a whole. By the example of activity ratings of enterprises of Transcarpathia Region. It is justified that inexpediently to use gross profit as the indicator of efficiency and the criterion of increase of capitalization. Because of significant operational charges financial result from operational activity is negative, in spite of significant size of gross profits. Besides at calculation inclusion of depreciation to manufacturing cost of the production is observed, so that does not allow to identify gross profit and marginal profit. It is offered to change methodology of calculation of gross profits by the way of exception depreciation from the cost of sales. It is shown that the enterprises of Transcarpathia Region not enough actively use such powerful resource of their own means for maintenance of growth of their own capital, as depreciation. The role of marginal profits in the evaluation of capitalization of region enterprises is underlined.

Key words: capitalization, financial result, gross profit, marginal profit.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Коллер П. Євген Ерліх, великий юридичний вчений Буковини, та його інтелектуальні відносини до Шумпетера	3 10
Шумпетер Й. О концепции социальной стоимости	17
Чорний О. В. Міждисциплінарна економічна наука, як неklasичний економічний дискурс	

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Білік Р.С. Науково-технічний потенціал як фактор інноваційного розвитку країн в умовах глобальної конкуренції	29
Марченко Т.В. Інтелектуалізація інноваційної сфери України через участь в європейському дослідницькому просторі	37

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Харинович-Яворська Д. О., Урсакий Ю.А. Публічно-приватне партнерство як спосіб забезпечення концепції сталого розвитку інноваційної економіки України	44
Маркович Г. Б., Остріченко Ю. В. Фінансування загальної середньої освіти в контексті впровадження реформ в Україні	57
Мельничук Г.Л. Роль корпоративного волонтерства у зміцненні громадянського суспільства: досвід ЄС для України	64

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Джусов О., Апальков С. Цифрові інновації в управлінні приватним капіталом	70
Федулова І.В. Дослідження впливу основних факторів на діяльність малих суб'єктів підприємницької діяльності	75
Черданцева І. Г., Венгер Є.І., Чоботар В.В. Основні тенденції розвитку франчайзингу в сфері торгівлі України	85
Войтович С.Я. Сутність та особливості застосування логістики у сфері послуг	
Грунтковський В.Ю. Розвиток соціальної відповідальності закладів вищої освіти	102

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Буднікевич І.М., Крупенна І.А. Напрямки розвитку регіональної логістичної системи у транскордонній взаємодії України та Румунії	107
Буднікевич І.М., Крупенна І.А. Ціновий імідж території в партнерській концепції розвитку	114
Бак Н. А. Міжбюджетні трансферти як інструмент інвестиційного розвитку територіальних громад в Україні	123
Вахович І.М., Нестерова С.В., Прибуток як складова оцінки капіталізації суб'єктів господарювання регіону	135

CONTENT

ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHTS	
Koller P. Eugen Ehrlich, Bukovina's Great Legal Scholar, and his Intellectual Relationship to Schumpeter	3
Schumpeter J. On the Concept of Social Value	10
Chorny O. Interdisciplinary economics as non-classical economic discourse	17
WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	
Bilyk R. Scientific and technical potential as a factor of innovative development of countries in the conditions of global competition	29
Marchenko T. Intellectualization of Ukraine's innovation sphere through participation in the European research area	37
ECONOMICS AND NATIONAL ECONOMY GOVERNANCE	
Kharynovych-Yavorska D., Ursaki I. Public-private partnership as a way to ensure the sustainable development concept of innovative economy of Ukraine	44
Markovych G., Ostrishchenko Y. Secondary education financing in the context of reforms implementation in Ukraine	57
Melnychuk H. The role of corporate volunteering in strengthening the civil society: EU experience for Ukraine	64
ECONOMY AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	
Djusov A., Apalkov S. Digital innovations in private capital management	70
Fedulova I. Research on the impact of main factors on activity of small subjects of enterprise activity	75
I. H. CherdantsevaYe.I. Venher, V.V. Chobotar The main trends of franchising development in the trade field of Ukraine	85
Voitovych S. Essence and features of logistics application in the field of services	
Gruntkovskiy V. Development of social responsibility of institutions of higher education	102
DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND THE REGIONAL ECONOMY	
Budnikevych I., Krupenna I. Directions of development of the regional logistic system in the cross-border interaction of Ukraine and Romania	107
Budnikevych I., Krupenna I. Price image of the territory in the partnership concept of development	114
Bak N. Intergovernmental transfers as a tool for investment development of territorial communities in Ukraine	123
Vahovitch I., Nesterova S. Profit as the component of the evaluation of capitalization of region enterprises	135

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>